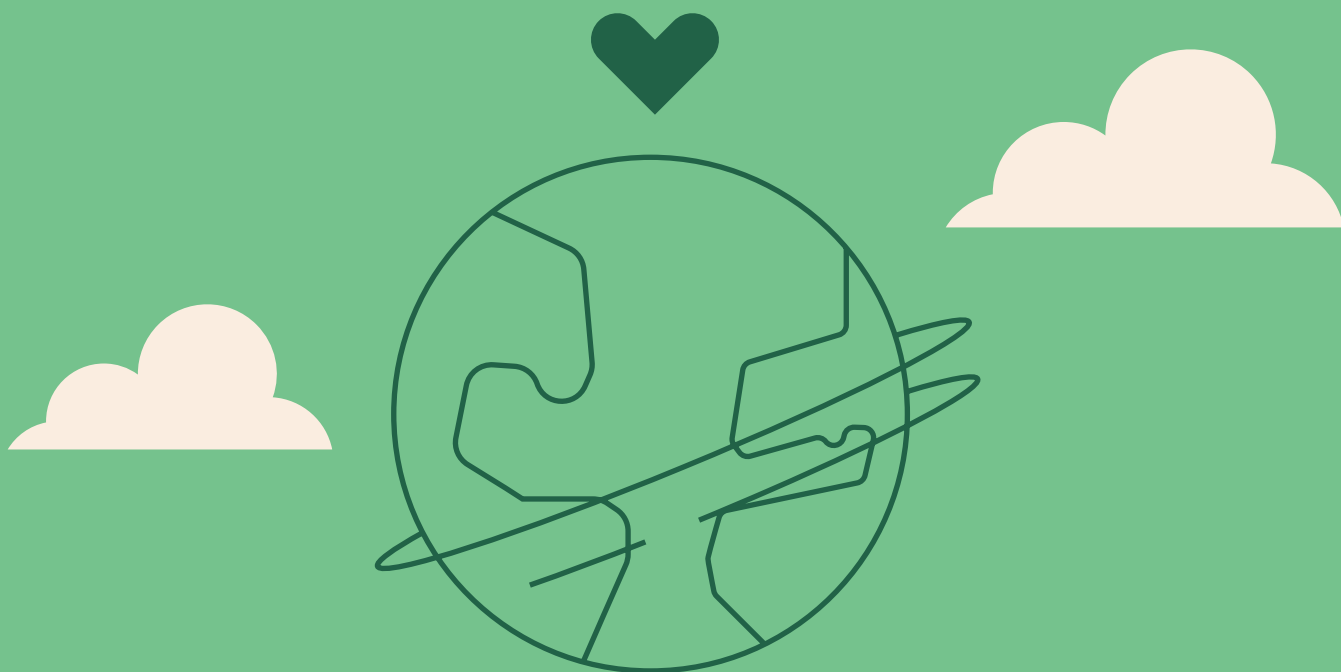

KPA Pensions klimatrapport 2021

Innehåll

	Sidan
Vd har ordet.....	3
Aktivt hållbarhetsarbete.....	4
Styrning	5
Strategi	7
Riskhantering.....	10
Mål och mätetal.....	15

Vd har ordet

I tider av pandemi, geopolitisk oro och turbulens på världens finansmarknader är det hoppfullt att 195 regeringar under 2021 enades om något viktigt: Klimatet förändras snabbt och vi måste agera nu för att undvika katastrofala temperaturhöjningar. I augusti släppte FN:s klimatpanel IPCC en rapport som FN:s generalsekreterare Antonio Guterres tolkade som röd flagga för mänskligheten. Panelen kommer presentera fler forskningsstudier under 2022.

Så hur påverkar klimatförändringar oss som pensionsbolag? En del förändringar har vi kunnat förutse, andra är oöverblickbara. Efter två år med pandemi har vår vardag ställts om flera gånger, men vår långsiktiga skyldighet som pensionsbolag har inte förändrats: Att leverera trygga pensioner till våra kunder och göra allt vi kan för att bidra till hållbar omställning.

Förväntningarna är stora på finanssektorn att jobba mot Parisavtalets målsättningar om att begränsa temperaturförändringar på vår planet. Hela branschen måste arbeta och bidra för att inte negativa och icke reversibla effekter ska uppstå. Det är viktigt att styrelser och ledningar i de bolag vi investerar i lägger tid och resurser på att implementera en strategi för hur man bäst minimerar riskerna och drar nytta av möjligheterna med klimatförändringar.

Som investerare ser vi det som naturligt att bolag behandlar klimatrisker på samma sätt som andra finansiella- och affärsrelaterade risker. Därför har vi valt att följa rekommendationer för redovisning av klimatrelaterade finansiella risker – Task Force on Climate-related Financial Disclosures (TCFD). Vi är övertygade om att det hjälper oss att bli mer hållbara och att det bidrar till en effektiv klimatomställning.

Vi gör scenarioanalyser om tänkbara framtida händelser som ökar vår förståelse kring hur olika kombinationer av klimatrelaterade risker kan påverka verksamheten och vår finansiella ställning över tid. Allt fler gör liknande analyser. Allt fler drar slutsatser om nödvändiga åtgärder. Tillsammans gör vi skillnad. Jag ser fram emot att fortsätta arbetet som gör att våra kunder kan känna sig trygga i en hållbar värld.

Trevlig läsning!

Camilla Larsson
vd KPA Pension

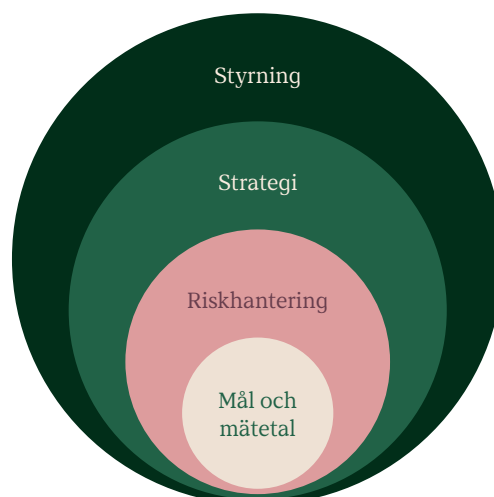
Aktivt hållbarhetsarbete

KPA Pension är pensionsbolaget för kommun- och regionanställda. Vår historia sträcker sig tillbaka hundra år tillbaka i tiden då vi startade som en gemensam pensionskassa för elva städer. Idag är vi ett modernt pensionsbolag som förenar god avkastning och låga avgifter med ett aktivt hållbarhetsarbete i alla delar i värdekedjan. Vi har två miljoner enskilda kunder och ett stort antal arbetsgivarkunder. Vi förvaltar pensionerna åt lärare, sjuksköterskor, förskollärare, renhållningsarbetare och många andra anställda i kommuner, regioner och kommunala bolag.

TCFD:s rekommendationer

TCFD:s rekommendationer utgår från fyra nivåer:

- **Styrning:** syftar till att beskriva styrelsens och ledningens tillsyn av klimatrelaterade risker och möjligheter.
- **Strategi:** hur organisationens strategi och exempelvis finansiella planering kan komma att påverkas av klimatrelaterade risker och möjligheter, samt hur organisationen arbetar med scenarioanalyser.
- **Riskhantering:** hur organisationens riskhanteringssystem identifierar klimatrelaterade risker, samt hur organisationen hanterar dessa.
- **Mål och mätetal:** vilka mål och mätetal som organisationen använder sig av kopplade till klimatrelaterade risker och möjligheter, samt organisationens klimatavtryck.

Styrning

Styrelsens övervakande roll

Styrelserna för respektive bolag inom KPA Pension har det yttersta ansvaret för hållbarhetsarbetet. Två gånger per år mottar styrelserna riskrapporter där hållbarhetsrisker behandlas. Riskrapporteringen är också ett underlag för strategi- och affärsutveckling i det årliga affärsplaneringsarbetet.

Hållbarhetspolicyn anger vad som ska gälla för vårt arbete för en hållbar utveckling och ses över en gång per år. Hållbarhet ingår också som en punkt på de strategiska dagordningarna i samtliga styrelser. Styrelserna informeras om arbetet med klimatfrågan som en del i det övergripande hållbarhetsarbetet, bland annat i samband med framläggande av hållbarhetsredovisningen. Dessutom får styrelserna ytterligare en årlig rapport i form av den egna risk- och solvensbedömningen.

Som kapitalförvaltare utgår vår verksamhet från placeringspolicyn, som antas av styrelsen i respektive bolag. Den sätter ramarna för bolagets placeringsverksamhet. Dessa ramar omfattar bland annat hur kapitalet får placeras, bolagets etiska placeringskriterier och hur bolaget ska utöva sitt ägande. Vi är övertygade om att aktivt ägande med tydligt fokus på att integrera hållbarhet i affärsmodeller är viktigt för att vi ska kunna begränsa klimatförändringarna.

Ledning och organisation

Vd är ytterst ansvarig för hållbarhetsfrågorna inom ledningen. Vice vd i Folksamgruppen har det övergripande ansvaret att samordna, utvärdera och rapportera hållbarhetsarbetet. Inom organisationen Kapitalförvaltning och hållbarhet finns avdelningen Ansvarsfullt ägande, som ansvarar för ägarstyrning och övervakning av de etiska placeringskriterierna, samt hållbarhetsavdelningen som har det strategiska ansvaret för att driva hållbarhetsutveckling i affärsverksamheten. Folksamgruppen har en hållbarhetskommitté, vars uppgift är att bereda verkställande direktörens beslut i hållbarhetsrelaterade frågor så som ambitioner, prioriteringar och mål. Vidare ansvarar kommittén för den övergripande uppföljningen av hållbarhetsarbetet.

Arbetet med att implementera TCFD

Implementeringen av TCFD-rekommendationerna innebär att vi inventerar och kartlägger hur och i vilka processer som risker och möjligheter med klimatförändringar uppstår. Inom kapitalförvaltningen har arbetet med risker och möjligheter främst berört noterade aktier och specialplaceringar. Vi har även bedömt ränteplaceringar, både hur vi investerar och genom investerardialoger och vi har klimatrelaterade mål för direktägda fastigheter. Analyser har gjorts av hur vår tillgångsportfölj skulle påverkas av förändrade värden i energisektorn, till följd av möjliga strandade tillgångar vilket framgår mer under avsnittet Scenarioanalys. Bolagens respektive ägarpolicyer är uppdaterade, så att det numera är tydligt att vi förväntar oss att bolagen ska implementera TCFD och att vi ska verka för att klimatförändringarna inkluderas i bolagens strategi och affärsmodell.

Strategi

KPA Pensions vision är att våra kunder ska känna sig trygga i en hållbar värld. Vi vill vara ledande i pensionsbranschen när det gäller hållbarhet, och med vår storlek har vi möjlighet att påverka utvecklingen mot ett mer hållbart samhälle. Vi arbetar för att minska vår negativa klimatpåverkan, både den vi själva givit upphov till samt från våra investeringar.

Klimatrelaterade risker och möjligheter

Stora investeringar kommer att behöva göras för att finansiera omställningen till en hållbar värld. Detta medför risker att vissa tillgångar och branscher minskar i värde då de blir utkonkurrerade av mer uthålliga produkter eller inte längre efterfrågas på grund av förändrade konsumentbeteenden. Vissa branscher kan påverkas av införande, eller höjningar av, priset på utsläpp av växthusgaser eller andra typer av förbud och miljöskatter.

Påverkan på organisationens affär och strategi

En stor del av det kapital vi förvaltar är våra kunders pensioner och långsiktiga sparande. För att kunna erbjuda våra kunder en konkurrenskraftig avkastning och bidra till utvecklingen mot en trygg och hållbar värld behöver vi ha ett långsiktigt perspektiv på våra investeringar. Det ställer hårda krav på hur vi hanterar risker och hur vi väljer att placera kundernas pengar. I syfte att sprida riskerna består vår portfölj av olika tillgångsslag såsom obligationer, noterade aktier, fastigheter och specialplaceringar. Olika tillgångsslag har olika egenskaper, och över tid kan vissa vara mer exponerade mot klimatrelaterade risker medan andra ha större potential att fånga de möjligheter klimatförändringarna för med sig.

Den största övergripande klimatrelaterade risken är att de företag som vi investerat i inte ger klimatrelaterade risker nödvändig uppmärksamhet. Det medför att de till exempel är oförberedda på vad förändringarna kan innebära för deras verksamhet och att de heller inte arbetar med att vända den negativa utvecklingen. På kort sikt kan regleringar eller ett pris på koldioxid medföra sämre lönsamhet för branscher som är starkt fossilberoende. I ett klimat med temperaturhöjning, med stigande havsnivåer på längre sikt, kan vissa geografiska lägen där vi äger och förvaltar fastigheter vara hotade.

En utmaning i dagens riskhantering av klimatrelaterade risker är att majoriteten av bolagen ännu inte rapporterar klimatrelaterad information på ett jämförbart sätt. När det saknas robust information blir det svårt att ta beslut som skulle behövas inför större strategiska förändringar av våra tillgångsportföljer. Vi ser därför ett behov av ständig utveckling och omvärderingar av både den kunskap vi har och vår investeringsstrategi.

Strategier för klimatrelaterade scenarier

KPA Pensions placeringskriterier gäller för alla tillgångsslag. Vi har både uteslutande kriterier och påverkande kriterier. Vi påverkar de företag som vi investerar i för att de ska agera hållbart och anta vetenskapligt baserade klimatmål. Målsättningen är att vår investeringsportfölj ska ha nettonollutsläpp till 2050.

Vi väljer in

Vi väljer in investeringar med hänsyn till klimatet. En grön obligation är en typ av finansiering där pengarna går till att finansiera olika projekt för klimat- eller miljöförbättrande åtgärder. Vi har även investerat i obligationer för att möjliggöra klimatanpassning.

Vi påverkar

Genom att vara en aktiv del av investerarinitiativet Climate Action 100+ med över 300 investerare men också genom att lyfta klimatfrågan på bolagsstämmor och i ägar- och investerarsamtal verkar vi för att våra innehav själva ska arbeta med klimatrelaterade risker och möjligheter. Inom ramen för Nettonollalliansen (UN convened Net-Zero Asset owner Alliance) har vi formulerat ett nytt delmål till år 2025 som innebär att vi ska främja tillgången av hållbara investeringar och påverka portföljbolagen att anta vetenskapligt förankrade klimatmål. Målen ska nås genom påverkansarbete och relationsskapande aktiviteter.

Vi väljer bort

Vi arbetar med att välja bort investeringar med hänsyn till klimatet. Vi utesluter investeringar i koncerner där 30 procent eller mer av verksamheten baseras på termiskt kol, samt koncerner där 30 procent eller mer av intäkterna härrör från termiskt kol. Detta har bidragit till att vår portfölj inom traditionell livförsäkring har ett lägre koldioxidavtryck än sitt jämförelseindex. Vi utesluter även bolag där tio procent eller mer av omsättningen kommer från oljesand.

Scenarioanalys

Scenarioanalys är en process för att identifiera och utvärdera effekter av potentiella framtida händelser. Scenarier är ett sätt att studera hur framtiden kan se ut om vissa trender fortsätter eller vissa villkor är uppfyllda. När det gäller klimatförändringar ger scenarioanalyser en bra möjlighet att förstå hur olika kombinationer av klimatrelaterade risker kan påverka verksamheten och den finansiella ställningen över tid.

KPA Pension har inom ramen för ett gruppscenario analyserat ett scenario som motsvarar en global medeltemperaturökning runt två grader. Bakgrunden till det valda scenariot är vår målsättning att vår egen verksamhet ska ha nettonollutsläpp till år 2030. För portföljen har vi samma mål till år 2050. Under året har vi formulerat ett delmål som innebär att utsläppen från aktier, fastigheter och företagsobligationer ska minska med 29 procent. Scenarioanalysen har gjorts i samband med den egna risk och solvensbedömningen. I scenariot antas att vissa företags fossila tillgångar inte blir möjliga att använda för att begränsa utsläppen av växthusgaser. Aktievärdet på företag med stora fossila tillgångar skulle därmed sjunka och inte längre ge avkastning till spararnas portföljer. Resultatet visade att tillgångsvärden skulle bli marginellt påverkade av ett scenario där fossila bolags aktier blev värdelösa. Samtidigt är vi medvetna om att alla risker inte identifierats och att de kan förändras, varför behovet av aktivt ägarskap fortsatt blir en viktig komponent i vårt arbete för en mer hållbar framtid.

Riskhantering

TCFD klassificerar klimatrelaterade risker i två huvudsakliga risktyper – omställningsrisker och fysiska risker. Omställningsrisker består av risker som uppkommer till följd av omställningen till en hållbar värld, medan fysiska risker består av de fysiska effekterna av klimatförändringarna.

Riskkategorier

Klimatrelaterade risker ingår i varierande grad i våra befintliga riskkategorier. Klimatrelaterade risker behandlas därmed inte annorlunda än andra risker, och ställs inte i relation till andra risktyper i KPA Pensions övergripande riskhanteringssystem. De övergripande riskkategorierna definieras enligt följande:

- **Försäkringsrisk:** Exempel på händelser kan vara skadefall i form av bland annat ökad dödlighet, avbrutna premieinbetalningar eller återköp av försäkringskapital.
- **Finansiell risk:** Exempel på händelser kan vara aktiekursfall, fallande fastighetspriser eller förändring av marknadsräntor men även andra finansiella händelser som förändrad kreditvärdighet.
- **Verksamhetsrisk:** Exempel på händelser kan vara ändrade marknadsförutsättningar, avbrott och driftstörningar.

Hållbarhetsrisker utgör orsaker till, eller är en del av de befintliga riskkategorierna. Inom hållbarhetsområdet innebär ett varmare klimat både finansiella risker och verksamhetsrisker. Dessa benämns som klimatrelaterade finansiella risker, försäkringsrisker och klimatrelaterade verksamhetsrisker. Sedan några år tillbaka identifieras också klimatrelaterade verksamhetsrisker och uteslutande kriterier som beaktar hållbarhetsrisker i våra investeringsportföljer.

Identifiera och bedöma klimatrelaterade risker

De klimatrelaterade risker som identifieras kan läggas samman i ett eller flera klimatriskscenarion. Utifrån olika antaganden kan sedan den finansiella påverkan kvantifieras eller bedömas kvalitativt. Detta sker som en del av våra risk- och solvensbedömningar.

Processen för att identifiera och mäta potentiell storlek och påverkan från klimatrelaterade risker skiljer sig beroende på kategori.

- Enskilda klimatrelaterade verksamhetsrisker bedöms utifrån en sannolikhets- och konsekvensskala där påverkan bedöms utifrån konsekvenser för kund och varumärke, finansiell påverkan och påverkan på regel- och avtalsefterlevnad.
- För klimatrelaterade finansiella risker kan stresstester göras för olika innehav där ett scenario är att en eller flera klimathändelser påverkar marknaden som medför ett plötsligt börsfall med finansiell påverkan. Eller att vissa tillgångar kan komma att påverkas starkt negativt av klimatrelaterade händelser.

Identifierade klimatrisker enligt TCFD:s rekommendationer

Nedan återfinns en ickeuttömmande lista över de klimatrelaterade risker som KPA Pension identifierar inom ramen för kapitalförvaltning.

Klimatrisker	Potentiell finansiell påverkan för bolag KPA Pension investerar i	Potentiell finansiell påverkan för KPA Pension
Regulatoriska		
Ökade regelverks- och rapporteringskrav (kort sikt).	Framtida regulatoriska skärpningar kan leda till förbud mot vissa verksamheter, ökade krav på rapportering, minskade intäkter eller ökade kostnader för regelefterlevnad.	Ökade kostnader för bolagen vi investerar i riskerar att påverka avkastningen negativt.
Marknad		
Strandade tillgångar.	Tillgångar som riskerar att tappa värde när marknaden försvinner till följd av exempelvis förändrade marknader, lagstiftningar, regulatoriska krav eller minskad efterfrågan. Detta ger en negativ påverkan på bolagens resultat och finansiella ställning.	Avkastningen kan påverkas negativt om KPA Pension har exponering mot bolag vars tillgångar faller kraftigt i värde.
Varumärke/Anseende		
Försämrad perception av bolag.	Varumärken riskerar att skadas om det förknippas med produkter eller tjänster med en negativ klimatpåverkan, vilket kan leda till minskad försäljning och därmed påverka bolagens resultat och finansiella ställning negativt.	KPA Pensions varumärke kan komma att skadas om varumärket förknippas med bolag som inte kontrollerar sina hållbarhetsrisker.

Identifierade möjligheter enligt TCFD:s rekommendationer

Nedan återfinns en ickeuttömmande lista över de klimatrelaterade möjligheter som vi ser inom ramen för kapitalförvaltningen.

Klimatrelaterade möjligheter	Potentiell finansiell påverkan för bolag KPA Pension investerar i	Potentiell finansiell påverkan för KPA Pension
Resiliens		
Investeringar i projekt/företag som bidrar till minskade utsläpp, ökar motståndskraften mot klimatförändringar.	Ökat marknadsvärde genom resiliensplanering, till exempel egen solel, motståndskraftig infrastruktur och byggnader.	Bättre förutsättningar att kunna generera avkastning över tid jämfört med konkurrenter som inte har samma motståndskraft eller beredskap för klimatförändringar.
	Ökande pålitlighet av leverantörskedjans förmåga att leverera under olika förhållanden.	Investera i nya branscher som kan komma att växa fram om priset på CO ₂ -utsläpp stiger kraftigt. Till exempel kan nya bolag som tar hand om utsläppen få nya marknadsmöjligheter.
	Ökade intäkter genom nya produkter/tjänster relaterat till motståndskraft som CCS-teknik, matproduktion i marina miljöer.	
Energi		
Investera i förnyelsebara energikällor	Varumärkesfördelar som leder till ökad efterfrågan på varor/tjänster.	Ökat aktieägarvärde.
	Lägre exponering mot fossila prisökningar och mindre exponering mot kostnader för CO ₂ utsläpp.	
Resurseffektivitet		
Investera i företag, fastigheter och projekt med hög energieffektivitet.	Ökat värde för fasta tillgångar till exempel energieffektiva fastigheter.	Ökat aktieägarvärde.
	Lägre kostnader i företag som återanvänder och kräver mindre resurser i sina produktionsled.	
	Lägre kostnader för fossil energi om det används för produktion.	

Hantera klimatrelaterade risker

Riskhantering för kapitalförvaltning

KPA Pension ska främja tillgången på hållbara investeringar men också påverka bolag, fonder och emittenter så att de tar ansvar för klimatrelaterade risker. Detta är vårt fokus när vi arbetar med ägarstyrning.

Noterade aktier

Under 2021 gjordes en ny översyn över aktieportföljernas exponering mot specifikt energisektorn, vilket medförde att två bolag uteslöts ur våra portföljer. Dessutom förfinades urvalsprocessen ytterligare vilket innebär att kraven på de energibolag som vi kan äga har höjts.

KPA Pension genomförde även två större klimat- och hållbarhetsrelaterade aktieinvesteringar under 2021. I juni bytte vi vårt innehav från B till A aktier i det svenska stålföretaget SSAB. Vi vill som långsiktig ägare vara med och stötta SSAB:s omställning till fossilfri ståltillverkning.

Under oktober utökade vi även vår investering i Volvo Cars – ett bolag som har ett stort omställningsarbete mot eldrivna fordon framför sig.

Vi har fortsatt vårt klimatrelaterade påverkansarbete i en rad olika branscher, bland annat i internationella storbanker. Under året var vi, tillsammans med Shareaction och flera andra internationella investerare med och la ett klimatrelaterat förslag till HSBC:s årsstämma. Efter en omfattande dialog med bolaget under året har HSBC nu antagit en ny striktare kolpolicy samt på ett övergripande plan åtagit sig att ställa om sin finansieringsverksamhet i linje med målen i Parisavtalet.

Vi är aktiva i det globala investerarsamarbetet Climate Action 100+, där investerare verkar för att de cirka 100 största utsläpparna av växthusgaser ska minska sitt klimatavtryck och sätta mätbara mål för sitt klimatarbete. Climate Action 100+ består av 615 investerare världen över med ett totalt förvaltad kapital på 65 biljoner USD.

Specialplaceringar

Specialplaceringar är investeringar med lång placeringshorisont som görs i huvudsak via fonder eller onoterade aktier. Under sommaren 2021 investerade KPA Pension 1,8 miljarder kronor i fonden PCP Transition som arbetar för omställning till hållbara affärsmodeller. Krediter är ett prioriterat område inom alternativa placeringar och PCP Transition passar väl in i den delstrategin.

Under hösten fortsatte vårt arbete med att diversifiera tillgångsportföljen genom att utöka ägarandelen i bostadsutvecklingsbolaget Heimstaden Bostad AB. Under 2021 blev Heimstaden ett av de första stora europeiska bostadsfastighetsbolag att ansluta sig till Science Based Targets initiative (SBTi) och genom det sätta vetenskapligt baserade klimatmål. Detta är i linje med vad vi verkar för i vår ägarstyrning: Att fler bolag utvecklar målsättningar för att uppfylla Parisavtalets mål att minska den globala uppvärmningen. Att titta på företagens klimatmål är en viktig del av valideringen av deras hållbarhetsarbete och ambitioner.

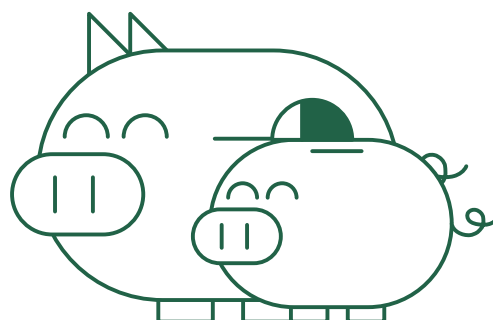
Ränteplaceringar

KPA Pension träffar löpande emittenter för att diskutera klimatrelaterade risker och möjligheter. Vår utgångspunkt är alltid att välja diskussionsfrågor utifrån en väsentlighetsanalys, där vi initialt försöker identifiera vilka frågor som är mest relevanta för den aktuella utgivaren.

Under 2021 har vi bland annat diskuterat hållbarhetsfrågor med ett antal svenska kommuner där vi har innehav av kommunobligationer. Diskussionerna har handlat om hur kommuner utformar sina klimatmål och hur deras investeringar strävar efter att nå dessa mål.

Klimatrelaterade verksamhetsrisker

Under året har vi fokuserat på att öka vår förståelse för olika klimatrelaterade risker och hur dessa kan påverka oss som kapitalförvaltare. En utmaning för oss är att vi placerar i bolag med verksamhet (direkt eller indirekt) över hela världen, vilket gör oss exponerade för klimatrelaterade risker globalt. Det är ett medvetet beslut att ha exponering mot flera sektorer och även mot branscher som bedöms ha en stor potentiell klimatpåverkan, till exempel energisektorn. Vår övertygelse är att aktiva ägare kan vara med och driva positiv förändring i branscher med stora utmaningar, som till exempel energi och kraftsektorn. Vi arbetar därför dels med hur vi allokerar kapitalet och dels hur vi agerar som ägare.

Mål och mätetal

Kapitalförvaltning

KPA Pensions viktigaste mål kopplat till kapitalförvaltning är att vi ska ha nettonollutsläpp från portföljerna till år 2050. Det är ett mål vi delar med andra finansiella aktörer genom investerarinitiativet Nettonollalliansen (UN convened Net Zero Asset Owner Alliance). Alliansen innebär att KPA Pension – tillsammans med några av världens största pensions- och försäkringsbolag – har åtagit sig att placeringsportföljerna ska visa nettonollutsläpp av växthusgaser till år 2050. Arbetet inom alliansen innefattar bland annat att medlemmarna enas om nya målsättningar och metoder för mätning.

Under 2021 formulerade vi nya delmål inom ramen för alliansen. De innebär bland annat att klimatavtrycken från aktier, företagsobligationer och fastigheter ska minska med 29 procent till år 2025. Målet ska i första hand nås genom påverkansaktiviteter, samtidigt som avyttringar kan bli aktuellt i de fall ett specifikt bolag inte visar tillräcklig vilja eller förmåga att ställa om verksamheten i linje med målen i Parisavtalet. I delmålet ingår också att vi ska främja tillgången av gröna investeringar och att vi ska påverka portföljbolagen att anta vetenskapligt förankrade klimatmål.

Tillgången till tillförlitliga data är avgörande för att på ett korrekt sätt kunna använda sig av mätetal. I dagsläget finns mest data tillgänglig inom tillgångsslaget noterade aktier, där vi primärt använder oss av information från MSCI*. Genom MSCI kan vi exempelvis se bolags utsläpp av växthusgaser (primärt inom scope 1 och 2). Vi samarbetar även med andra leverantörer som levererar andra typer av hållbarhetsdata till oss. Detta ger oss bättre förutsättningar att förstå var vi som ägare behöver fokusera våra ansträngningar inom vårt arbete med ägarstyrning.

Då vi ännu inte har tillgång till relevant och tillförlitliga data inom våra specialplaceringar övervakas eller bedöms inte dessa.

Fortsatt arbete

Inom kapitalförvaltningen pågår ett utvecklingsarbete kring datahantering för att samla finansiell- och hållbarhetsdata i ett verktyg som integrerar hållbarhet i förvaltningen.

* MSCI står för Morgan Stanley Capital International och är ett analysföretag som tillhandahåller olika index, portföljrisikanalyser, prestationsanalyser och olika finansiella styrverktyg till institutionella förvaltare.

Klimatavtryck

Utsläpp från den egna verksamheten

För den egna verksamheten har vi satt som mål att ha nettonollutsläpp av växthusgaser till år 2030, enligt en fastställd färdplan baserad på Carbon law. För att nå målet behöver vi minska utsläppen med i genomsnitt 4,3 ton per år. De viktigaste åtgärderna är att minska energianvändningen, öka användningen av ursprungsmärkt el från vind och vatten samt minska resandet med flyg. 2021 resulterade i 40 ton CO₂e, en minskning från 49 ton CO₂e 2020. Den kraftiga minskningen kan förklaras av pandemin och de rådande restriktionerna.

KPA Pensions klimatavtryck (ton CO ₂ e)	2021	2020	2019	Scope	Förändring från föregående år
Resor (flyg och tåg)	2	3,1	24	3	-35
Bilresor	1	3	9,8	1	-66
Taxi	0	0,2	2,2	3	-100
Värme	20	18	13,8	2	11
Verksamhetsel	5	9	4,5	2 och 3	-44
Trycksaker och papper	3	5	3,5	3	-40
Kaffe	3	6	2,9	3	-50
Köldmedia	6	6	3,7	1	0
Vatten	0,1	0,1	0,15	3	0
Totalt	40	49	65		-18

Klimatavtryck fördelat i scope i ton (procent)	2021	2020	2019
Scope 1	7,1 (18 %)	17	21
Scope 2	19,6 (49 %)	36	21
Scope 3	13 (33 %)	47	58

För utförligare beskrivning av beräkningsmetoder, se KPA Pensions hållbarhetsredovisning för 2021.

Aktieportföljens koldioxidavtryck

Koldioxidavtrycket i aktieportföljerna påverkas av deras sammansättning och hur bolagen arbetar med att sänka sina avtryck.

KPA Pension redovisar aktieportföljens koldioxidavtryck med följande indikatorer:

- Totala koldioxidavtryck, ton CO₂e. Visar det totala koldioxidavtrycket för aktieportföljen utifrån ägd andel av bolagens sammanlagda utsläpp.
- Koldioxidintensitet, ton CO₂e/aktieportföljens marknadsvärde mnkr. Visar totala koldioxidavtryck i förhållande till aktieportföljens marknadsvärde.
- Koldioxidintensitet, ton CO₂e/ägarandel av bolagens omsättning mnkr. Visar totala koldioxidavtryck per miljoner kronor i omsättning.
- Koldioxidintensitet, viktat medeltal, ton CO₂e/mnkr. Visar portföljens exponering av koldioxidintensiva bolag, där summan av bolagens andel i portföljen (baserat på marknadsvärde) multipliceras med bolagens koldioxidintensitet i förhållande till omsättning.

Indikatorer*	2021	2020	2019
Totala koldioxidavtryck, ton CO ₂ e	345 452	385 995	501 843
Koldioxidintensitet, ton CO ₂ e / aktieportföljens marknadsvärde mkr	3,1	4,5	5,7
Koldioxidintensitet, ton CO ₂ e /ägarandel av bolagens omsättning mkr	7,7	9,6	10,5
Koldioxidintensitet, viktat medeltal, ton CO ₂ e /mkr	5,3	7,1	7,6

* Beräkningen av aktieportföljen är baserad på senast tillgängliga data från MSCI och omfattar utsläpp motsvarande scope 1 och 2 enligt Greenhouse Gas (GHG) Protocol. Utsläppen av växthusgaser mäts i koldioxidequivaler (CO₂e) vilket gör det möjligt att mäta olika växthusgaser på samma sätt. Mätningen omfattar alla noterade svenska och utländska bolag i aktieportföljen per 31 december 2021. Beräkningen grundas på data i USD vilket påverkar redovisade resultat i SEK. På grund av att dollarn har gått upp ca 10 procent mellan 2020 och 2021 ser utsläppsminskningen större ut i SEK jämfört med USD.

Koldioxidutsläpp från våra direktägda fastigheter

Av våra tillgångsslag har vi kommit längst med en tydlig målstyrning kopplat till klimat och miljö för våra direktägda fastigheter. 2021 var målet att alla våra lokalfastigheter skulle vara miljöcertifierade, samt att energianvändningen skulle minska med tre procent för hela beståndet. Utfallet blev 100 procent för miljöcertifieringen och energianvändningen minskade med fem procent (101,6 – 96,5). Målet 2022 för den totala fastighetsportföljen är en energianvändning på mindre än 99 kWh/kvm och fortsatt att 100 procent av arean för lokalbeståndet fortsatt ska vara miljöcertifierad.

Koldioxidavtrycket från KPA Pensions förvaltade fastighetsbestånd inkluderar utsläpp från värme, vatten och fastighetsel och följs upp per kvadratmeteryta. Uppgifterna är baserade på graddagskorrigerad värmeanvändning, för att jämförelser mellan olika år ska kunna göras.

Nyckeltal	2021	2020	2019
Marknadsvärde, mdkr	23	19	18
Total area, tkvm	354	314	307
Total energianvändning från fastighetsel, tappvarmvatten, uppvärmning och kyla kWh/m ² (graddagskorrigerad)	96	102	110
Andel miljöcertifierade lokalfastigheter (procent)	100	91	77

Utsläpp från fastigheter tCO ₂ e (ej graddagskorrigerade siffror)	2021	2020	2019
Fastighetsel (marknadsbaserad)	80	80	85
Värme	1337	1181	1465
Vatten	35	34	34
CO ₂ /kvm (graddagskorrigerat)	4,50	4,71	5,82

KPA Pension är det ledande pensionsbolaget inom kommunsektorn. Sedan starten 1922 har vi erbjudit våra kunder konkurrenskraftiga pensions- och försäkringslösningar. KPA Pension är också pensionsbolaget som tänker ett steg längre. Vi vill ge våra kunder en trygg pension i en hållbar värld och tar därför ett aktivt samhällsansvar.

KPA Pension har idag hand om pensionen åt två miljoner anställda och tidigare anställda inom kommun, region och kommunala bolag.

Vi ägs till 60 procent av Folksam och till 40 procent av Sveriges Kommuner och Regioner.